

16 czerwca 2025 r.

**Szanowny Pan Donald Tusk,
Prezes Rady Ministrów**

PETYCJA

w sprawie konieczności rozpoczęcia prac nad długofalową polityką senioralną

W obliczu dynamicznych zmian demograficznych, starzenia się polskiego społeczeństwa oraz wyzwań związanych z zapewnieniem godnego życia osobom starszym konieczne jest pilne **wzmocnienie polityki senioralnej państwa**. Mając na uwadze te wyzwania, niniejsza petycja stanowi apel o realizację systemowych, krótko i długofalowych rozwiązań w obszarze polityki senioralnej wspierających osoby starsze, opierających się na zasadach solidarności międzypokoleniowej, godności oraz aktywnego starzenia się.

W kwietniu 2025 roku Rada Praw Człowieka ONZ przyjęła rezolucję A/HRC/RES/58/13, która formalnie rozpoczęła proces opracowywania konwencji o prawach osób starszych. Celem konwencji jest promocja, ochrona i pełna realizacja praw człowieka w odniesieniu do osób starszych, a także stworzenie międzynarodowych standardów, które będą zobowiązywać państwa do ich przestrzegania. Polska ma szansę odegrać kluczową rolę w tych działaniach, stając się liderem zmian i wyznaczając kierunek skutecznej oraz innowacyjnej polityki senioralnej. Aby tak się stało, konieczne jest podjęcie zdecydowanych i systemowych kroków w celu wzmocnienia tej polityki na poziomie krajowym.

Jako aktywistki i aktywiści społeczni, od lat działający na rzecz osób starszych, z zadowoleniem przyjęliśmy fakt, że w skład obecnego rządu weszła Ministra ds. Polityki Senioralnej. Naszym zdaniem jest to istotny, jednak zdecydowanie niewystarczający krok, w stronę stworzenia skutecznej polityki senioralnej państwa.

Dlatego na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ustawy z dn. 11 lipca 2014 r. o petycjach, działając w interesie publicznym, składamy niniejszą petycję, w której zwracamy się do Pana Premiera o:

- 1. Wpisanie polityki senioralnej do ustawy o działach administracji rządowej,**
co umożliwi trwałe osadzenie polityki senioralnej w działaniach państwa, wzmocni rangę i kompetencje odpowiedzialnego za nią ministra, a także obsługującego go urzędu, pozwoli również wydzielić w budżecie państwa środki przeznaczone na realizację polityki senioralnej.
- 2. Poszerzenie kompetencji ministra ds. polityki senioralnej o:**
 - a. koordynację przygotowania średniookresowej strategii senioralnej państwa;
 - b. koordynację i nadzór nad realizacją tej strategii przez organy administracji rządowej;
 - c. współpracę międzynarodową w zakresie celów polityki senioralnej, w tym aktywne uczestnictwo w pracach nad Konwencją ONZ o prawach osób starszych;
 - d. współpracę i konsultacje z organizacjami pozarządowymi oraz samorządowymi radami seniorów w celu monitorowania i oceny efektywności wdrażanych rozwiązań;
 - e. przygotowanie i prowadzenie stałych działań informacyjnych dotyczących realizowanej polityki senioralnej skierowanych do osób starszych oraz instytucji i organizacji działających na ich rzecz.
- 3. Opracowanie i wdrożenie średniookresowej, co najmniej pięcioletniej strategii senioralnej,** której realizacja będzie koordynowana przez ministra ds. polityki senioralnej. Strategia powinna uwzględniać wszystkie kluczowe aspekty życia osób starszych: od aktywności zawodowej i społecznej, przez edukację i sytuację mieszkaniową, aż po zdrowie i opiekę geriatryczną. Strategia będzie podstawą realizacji polityki senioralnej, pozwoli uporządkować i uspołnić rozproszone obecnie działania

na rzecz osób starszych i skoncentrować aktywność różnych agend rządowych na wspólnych celach. W przygotowaniu strategii powinny uczestniczyć zarówno resorty odpowiedzialne za różne aspekty życia seniorów, jak też partnerzy społeczni oraz przedstawiciele różnych środowisk reprezentujących osoby starsze.

4. Powyższe zmiany są pilne i niezbędne do prowadzenia przez państwo polityki senioralnej, która będzie skuteczna, efektywna i użyteczna dla osób starszych. Zwracamy jednocześnie uwagę na szczegółowe kwestie, które naszym zdaniem, wymagają natychmiastowych działań ze strony państwa, niezależnie od podjęcia opisanych wyżej zmian systemowych. Kluczową sferą w kontekście wsparcia i opieki oferowanej osobom starszym **jest system opieki zdrowotnej**, który wymaga m.in.:
 - a. przeanalizowania funkcjonowania tego systemu i podjęcia działań służących poprawie jakości życia osób starszych i opieki geriatrycznej, a zarazem efektywności organizacyjnej i ekonomicznej systemu. Przykładem takich działań, niewymagających dodatkowych nakładów finansowych, jest udostępnienie online lekarzom danych medycznych pacjentów, za ich domyślną zgodą, w zakresie leków przepisywanych przez różnych specjalistów oraz wyników wcześniej wykonanych badań. Umożliwi to poprawę koordynacji działań lekarzy, skróci czas diagnozowania chorób dzięki dostępowi do dotąd wykonanych badań i stosowanych leków, co w efekcie poprawi skuteczność leczenia i efektywność ekonomiczną systemu zdrowia;
 - b. podjęcia działań umożliwiających rozwój onkologii geriatrycznej, czyli zastosowania podejścia geriatrycznego do pacjentów w starszym wieku chorujących na nowotwory złośliwe z uwzględnieniem Całościowej Oceny Geriatrycznej. Obecnie ponad połowa pacjentów chorujących na nowotwory złośliwe to osoby w starszym wieku;
 - c. wprowadzenia do panelu badań prowadzonych przez Podstawową Opiekę Zdrowotną badań przesiewowych oceniających funkcje poznawcze osób w starszym wieku oraz tworzenia specjalistycznych centrów diagnozowania zaburzeń pamięci o różnej etiologii, w tym choroby Alzheimera. Wiek stanowi najważniejszy czynnik ryzyka otępienia, w tym choroby Alzheimera;
 - d. poprawy jakości opieki geriatrycznej, m.in. poprzez włączenie treści geriatrycznych i staży w oddziałach i poradniach geriatrycznych do programu kształcenia podyplomowego lekarzy wielu specjalności, w szczególności medycyny rodzinnej, chorób wewnętrznych, kardiologii, neurologii, psychiatrii, ortopedii i onkologii.

Środowisko osób starszych charakteryzuje się dużą różnorodnością pod względem potrzeb, możliwości oraz uwarunkowań zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych. Efektywna polityka senioralna musi uwzględniać te różnice, dostosowując działania do specyfiki różnych grup seniorów. Dotyczy to także środowisk przez lata pomijanych przez państwo, w szczególności osób żyjących z otępieniem lub demencją, których liczba w Polsce sięga

600 tysięcy. Ich potrzeby wymagają szczególnego wsparcia i adekwatnych rozwiązań, aby zapewnić im godne życie i należytą opiekę.

Powyższe rozwiązania to fundament skutecznej i spójnej polityki senioralnej, która odpowiada na aktualne i przyszłe wyzwania społeczne. Ich wdrożenie pozwoli na stworzenie systemu wsparcia dostosowanego do zróżnicowanych potrzeb osób starszych, w tym grup dotychczas niedostatecznie uwzględnianych w działaniach państwa.

Wnosząc niniejszą petycję, liczymy na jej pozytywne rozpatrzenie i wyrażamy zgodę na opublikowanie treści petycji, w tym imion i nazwisk osób wnoszących petycję, bez załącznika zawierającego dane adresowe.